

**Prof. UAM dr hab. Ewa Bugaj, Zakład Archeologii Cywilizacji Śródziemnomorskich
Wydział Archeologii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu**

[Prof. UAM Dr Hab. Ewa Bugaj, Department of Archaeology of the Mediterranean Civilizations,
Faculty of Archaeology, Adam Mickiewicz University in Poznań]

UDZIAŁ W KONFERENCJACH - PAPERS READS AT CONFERENCES

**Konferencje o zasięgu regionalnym (krajowym) i międzynarodowym
Regional and International Conferences**

- Rola Odry i Łaby w przemianach kulturowych epoki brązu i epoki żelaza (Die Rolle der Oder und Elbe in den Kulturwandlungen der Bronze und Eisenzeit), Gliwice 23-24.11.1995. Referat/Paper: *Zdobnictwo figuralne na ceramice dorzeczy Odry i Łaby w okresie przedrzymskim i wpływów rzymskich/ Figural Representations in the Pottery within Oder and Elbe River Basins Dated to the pre-Roman and Roman Iron Age* (międzynarodowa/international).
- Zwischen der Ostsee und Karpaten – römische Importe im östlichen Barbaricum. Inventarisierungsprobleme (Między Bałtykiem a Karpatami - rzymskie importy na terenie wschodniego Barbaricum. Problemy inwentaryzacji), Warszawa 12-13.06.1998. Poster: *Roman Imports in the Great Poland Region/ Rzymskie importy na terenie Wielkopolski* (międzynarodowa/international).
- Kultura symboliczna kręgu pól popielnicowych epoki brązu i wczesnej epoki żelaza w Europie Środkowej (Die symbolische Kultur des Urnenfelderkreises in der Bronze- und frühen Eisenzeit Mitteleuropas), Biskupin 22-24.06.1998. Poster: *Symbolic Images in the Pottery from Barbaricum Realm/ Przedstawienia symboliczne na ceramice z terenów Barbaricum* (międzynarodowa/international).
- Frankfurter Archäologentag 2000, Frankfurt am Oder 03-04.06.2000. Referat/Paper: *Bildliche Darstellungen auf Keramik der vorrömischen Eisenzeit und römischen Kaiserzeit aus dem Barbaricum und Britannien/ Przedstawienia na ceramice datowanej na okres przedrzymski i wpływów rzymskich pochodzącej z terenów Barbaricum i z Wielkiej Brytanii* (międzynarodowa/international).
- Sztuka epoki brązu i wczesnej epoki żelaza w Europie Środkowej (Die Kunst der Bronzezeit und der frühen Eisenzeit in Mitteleuropa), Biskupin 26-28.06.2000. Referat/Paper: *Ikonografia pradziejowa jako źródło 'mówiące'. Kilka uwag dotyczących metodologicznych problemów badań nad sztuką w pradziejach/ Prehistoric Figurative Representations as „Speaking” Evidence. Some Remarks on Methodological Problems of Research* (międzynarodowa/international).
- Śląskie Spotkania Archeologiczne XIII (Silesian Archaeological Meeting XIII), Łądek Zdrój 26-29.09.2001. Referat/Paper: *Osadnictwo z okresu halsztackiego na stanowisku Milejowice 19/ Hallstatt settlement in the site Milejowice 19* (krajowa/regional).

- Estetyka w archeologii I (Aesthetics in Archaeology I), 1. spotkanie z cyklu „Estetyka w archeologii” Komisji Metod i Teorii Badań Archeologicznych Komitetu Nauk Pra- i Protohistorycznych PAN, Gdańsk 17-18.05.2002. Referat/Paper: *Problemy interpretacji zjawisk sztuki w archeologii w kontekście nieoczywistości sztuki/ Questions Concerning Art and Archaeology in the Light of Elusive Nature of Art* (krajowa/regional).
- Archeologia-Kultura-Ideologie (Archäologie-Kultur-Ideologien), Biskupin 20-22.06.2002. Referat/Paper: *Badania archeologiczne a obrazowanie wizualne przeszłości/ Archaeological Research and Visual Representation* (międzynarodowa/international).
- Die Urnenfelderkultur in Österreich – Standort und Ausblick (Kultura pól popielnicowych na terenie Austrii), Wien 24-25.04.2003. Poster: *Milejowice site 19, Wrocław district – a new settlement of the Lusatian Culture in Lower Silesia/ Milejowice 19, powiat Wrocław - nowa osada kultury lużyckiej na Dolnym Śląsku* (międzynarodowa/international).
- Dusza maluczka a strata ogromna (Little Soul and Great Loss), Funeralia Lednickie - spotkanie 6, Ostrów Lednicki 07-08.05.2003. Referat/Paper: *Dziecko w kulturze starożytnego Rzymu/ Some Thoughts Concerning Childhood in the Ancient Rome* (krajowa/regional).
- Eurazja i Antyk (Eurasia and Antiquity), sesja naukowa poświęcona pamięci Profesora Jerzego Kubczaka, Poznań 11.05.2004. Referat/Paper: *Idole cykladzkie – kilka refleksji na temat znaczenia i funkcji/ Cycladic Idols. Short Review of Sources with Reflections on Function and Meaning* (krajowa/regional).
- Do, ut des – dar, pochówek, tradycja (Gift, Burial, Tradition), Funeralia Lednickie - spotkanie 7, Ostrów Lednicki 11-12.05.2004. Referat/Paper: *Refleksje na temat darów w obrzędach funeralnych Etrusków/ Etruscan Burial Rituals and Burial Gifts – Outline the Problem* (krajowa/regional).
- Naśladownictwo i kopia w pradziejach i starożytności (Imitation and Copy in Prehistory and Antiquity), 2. spotkanie z cyklu „Estetyka w archeologii” Komisji Metod i Teorii Badań Archeologicznych Komitetu Nauk Pra- i Protohistorycznych PAN, Gdańsk 18-19.05.2004. Referat/Paper: *Imitacje i repliki w starożytności rzymskiej/ Imitations and Replicas in the Ancient Roman Culture* (krajowa/regional).
- Old Norse religion in long-term perspectives (Staronordycka religia w perspektywie długiego trwania), Lund 03-07.06.2004. Referat/Paper: *Old Norse religion as an interpretative background for some images in the clay vessels dated to pre-Roman, Roman and early Migration Periods in Northern and Western Europe/ Religia staronordycka jako zaplecze interpretacyjne dla wybranych przedstawień na ceramice datowanej na okres przedrzymski, wpływów rzymskich i wędrowek ludów w Europie północnej i zachodniej* (międzynarodowa/international).
- Budownictwo i architektura epoki brązu i wczesnej epoki żelaza w Europie Środkowej: problemy rekonstrukcji (Bauwesen und Architektur in der Bronze- und den frühen Perioden der Eisenzeit), Biskupin 08-10.07.2004. Referat/Paper: *Próba interpretacji zabudowy osady z wczesnej epoki żelaza na stanowisku Milejowice 19, pow. Wrocław/ Die Bebauung*

einer Siedlung aus der frühen Eisenzeit auf dem Fundplatz Milejowice 19, Kr. Wrocław – Versuch einer Interpretation (międzynarodowa/international).

- Badania ratownicze prowadzone na opolskim i dolnośląskim odcinku budowy autostrady A-4 (Rescue Excavations in the A-4 Highway Construction), posiedzenie Komisji Archeologicznej Oddziału PAN we Wrocławiu, Wrocław 24.11.2004. Referat/Paper: *Osada z wczesnej epoki żelaza w Milejowicach, pow. Wrocław/ Early Iron Age Settlement at Milejowice, Wrocław district* (krajowa/regional).
- Dalekosiężna wymiana handlowa w epoce brązu i wczesnej epoce żelaza (Long Distance Trade in the Bronze Age and Early Iron Age), Wrocław 19-20.04.2005. Referat/Paper: *Etruskie systemy wymiany dóbr i szlaki komunikacyjne z uwzględnieniem terenów na północ od Alp. Zarys problematyki/ Etruscan Systems of a Goods Exchange and Communication Routes Including Regions Located North of the Alps. Outline of the Issue* (międzynarodowa/international).
- Starość wiek spełnienia (Old Age as Age of Fulfilment), Funeralia Lednickie - spotkanie 8, Ostrów Lednicki 10-11.05.2005. Referat/Paper: *O doświadczeniu starości w kulturze starożytnego Rzymu/ Remarks on Experiencing Old Age in the Ancient Rome* (krajowa/regional).
- Antropomorfizacja w pradziejach i starożytności (On Anthropomorphization in Prehistory and Antiquity), 3. spotkanie z cyklu „Estetyka w archeologii” Komisji Metod i Teorii Badań Archeologicznych Komitetu Nauk Pra- i Protohistorycznych PAN, Gdańsk 01-02.06.2005. Referat/Paper: *Antropomorfizacje w sztuce wczesnogreckiej/ On Anthropomorphization in Early Greek Art* (krajowa/regional).
- Images et techniques: l’art des anciens Celtes et de leurs contemporains (Przedstawienia i techniki ich wykonania: sztuka starożytnych Celtów i im współczesnych), Praga 23-26.06.2005. Referat/Paper: *Traces of Celtic Art in Poland/ Pozostałości sztuki celtyckiej na terenie Polski* (międzynarodowa/international).
- Środowisko pośmiertne człowieka (Human Burial Environmet), Funeralia Lednickie - spotkanie 9, Ostrów Lednicki 10-11.05.2006. Referat/Paper: *Rzymskie cmentarzyska i pomniki nagrobne jako sztuka upamiętniania/ Roman Cemeteries and Funerary Monuments as the Art of Memory* (krajowa/regional).
- Teoretyczne problemy archeologicznych badań nad sztuką figuralną (Theoretical Problems of Archaeological Research on the Figural Art), 4. spotkanie z cyklu „Estetyka w archeologii” Komisji Metod i Teorii Badań Archeologicznych Komitetu Nauk Pra- i Protohistorycznych PAN, Gdańsk 08-09.06.2006. Referat/Paper: *Wyobrażenia postaci ludzkich w plastyce pradziejowej i sposoby ich interpretacji – zarys problemu/ Human Images in Prehistoric Art and Methods of Their Interpretation* (krajowa/regional).
- Sztuka pradziejowa i wczesnośredniowieczna jak źródło historyczne (Urgeschichtliche und frühmittelalterliche Kunst als historische Quelle), Biskupin 05-07.07.2006. Referat/Paper: *Różnorodność przedstawień antropomorficznych w pradziejach jako źródło poznania złożoności kultury ludzkiej/ Die Vielfältigkeit der anthropomorphen Darstellungen in der*

Urgeschichte als Erkenntnisquelle der Kompliziertheit der menschlichen Kultur (międzynarodowa/international).

- 12th European Association of Archaeologists Annual Meeting (12. doroczne spotkanie Europejskiego Stowarzyszenia Archeologów), Kraków 19-24.09.2006. Referat/Paper: *Milejowice site 19, Wrocław district – recently discovered settlement partly fenced with palisade-like constructions and its importance for the study of Hallstatt period society in the south-west region of Poland/ Stanowisko Milejowice 19, powiat Wrocław - nowo-odkryta osada częściowo grodzona konstrukcją typu palisadowego i jej znaczenie dla badań nad społecznością okresu halsztackiego z południowo-zachodniej Polski* (międzynarodowa/international).
- Epidemie, klęski, wojny (Epidemics, Disasters, Wars), Funeralia Lednickie - spotkanie 10, Ostrów Lednicki 09-10.05.2007. Referat/Paper: *Zaraza w świecie rzymskim w czasach Antoninów/ Plague in the Roman World under the Antonine Dynasty* (krajowa/regional).
- Wytwórczość jako kategoria estetyczna (Manufacture as an Aesthetic Category), 5. spotkanie z cyklu „Estetyka w archeologii” Komisji Metod i Teorii Badań Archeologicznych Komitetu Nauk Pra- i Protohistorycznych PAN, Gdańsk 11-12.06.2007. Referat/Paper: *Estetyczne aspekty wytwarzania rzeźb w starożytnej Grecji i Rzymie/ Aesthetics Questions of Sculpture Production in Ancient Greece and Rome* (krajowa/regional).
- Od wyobrażeń do symboli: archeologia obrazu (From Images to Symbols: Archaeology of Images), 6. spotkanie z cyklu „Estetyka w archeologii” Komisji Metod i Teorii Badań Archeologicznych Komitetu Nauk Pra- i Protohistorycznych PAN, Gdańsk 20.06.2008. Referat/Paper: *Od mitu do obrazu: przedstawienia bóstw i herosów w sztuce wczesnogreckiej/ From the Myth to the Picture: Images of Gods and Heroes at the Early Greek Art* (krajowa/regional).
- Rola głównych centrów kulturowych w kształtowaniu oblicza kulturowego Europy Środkowej we wczesnych okresach epoki żelaza (Rolle der wichtigen Kulturzentren in der Gestaltung des Kulturbildes Mitteleuropas in den frühen Perioden der Eisenzeit), Biskupin 23-25.06.2008. Referat/Paper: *Wzorce wczesnogreckie w kręgu kultury halsztackiej: uwagi na temat przedstawień figuralnych/ Early Greek Patterns in the Hallstatt Culture. Remarks on Figural Representations* (międzynarodowa/international).
- Tak więc po owocach poznać ich (So That You Will Know Them by Their Fruits), Funeralia Lednickie - spotkanie 12, Ostrów Lednicki 13-14.05.2009. Referat/Paper: *Materialne relikty starożytnej Etrurii jako owoc ówczesnych zmian społecznych. Przykład cmentarzysk/ Material Culture of Ancient Etruria as the Result of Social Relations. Case Study of the Cemeteries* (krajowa/regional).
- Sztuka jako komunikowanie (Art as Communication), 7. spotkanie z cyklu „Estetyka w archeologii” Komisji Metod i Teorii Badań Archeologicznych Komitetu Nauk Pra- i Protohistorycznych PAN, Gdańsk 21-22.05.2009. Referat/Paper: *Co komunikuje statua z*

Hirschlanden?/ Hirschlanden Statue and Its Communicational Potentialities (krajowa/regional).

- Archeologia uniwersytecka w Poznaniu – jej wczoraj i dziś (Archaeology at Poznań University - Its Past and Contemporaries), konferencja z okazji Jubileuszu Archeologii na Uniwersytecie im. A. Mickiewicza w Poznaniu, Obrzycko 02-03.07.2009. Referat/Paper: *Archeologia klasyczna na Uniwersytecie w Poznaniu i konteksty jej powoływania/ Classical Archaeology at the University in Poznań and Circumstances of Its Establishing* (krajowa/regional).
- Kim jesteś człowieku (Who Are You Ancient Man), Funeralia Lednickie - spotkanie 13, Lednica 12-13.2010. Referat/Paper: *Kim jesteś ateńska zamożna Pani?/ Who Are You Rich Athenian Lady?* (krajowa/regional).
- Sztuka a rytuał. Relacje i konteksty (Art and Ritual), 8. spotkanie z cyklu „Estetyka w archeologii” Komisji Metod i Teorii Badań Archeologicznych Komitetu Nauk Pra- i Protohistorycznych PAN, Gdańsk 27-28.05.2010. Referat/Paper: *Sztuka a rytuał - uwagi na marginesie przedstawień obrzędów żałobnych i pogrzebowych w sztuce wczesnogreckiej/ Art and Ritual - Some Remarks on the Funeral Images in the Early Greek Art* (krajowa/regional).
- Badania nad przeszłością społeczną. Podstawy konceptualizacji z perspektywy archeologicznej (Research on the Social Past), posiedzenie naukowe Komisji Antropologii Pradziejów i Średniowiecza Komitetu Nauk Pra- i Protohistorycznych PAN, Warszawa 11.06.2010. Referat/Paper: *Archeologia a sztuka/ Archaeology and Art* (krajowa/regional).
- Czas wielkich przemian. Archeologia wielkopolska na przestrzeni ostatnich 20 lat działalności *Wielkopolskich sprawozdań archeologicznych* (Period of Great Transformation), Poznań 07.11.2012. Referat/Paper: *Wielkopolskie instytucje archeologiczne na przestrzeni ostatnich 20-tu lat/ Archaeological Institutions in Wielkopolska in the Last 20 Years* (krajowa/regional).
- Starość antyczna i jej echa (Old Age in Antiquity and Its Echoes in Later Ages), Poznań 15-17.03.2013. Referat/Paper: *Sposoby czytania rzymskich portretów starców z okresu republiki/ How to Read Roman Republican Portraits of the Old Men* (międzynarodowa/international).
- Mene, tekel, peres. Rozwój metrologii i sposobów widzenia przestrzeni w pradziejach (Mene, Tekel, Peres. The Development of Metrology and Space Perception in Prehistory), Wrocław 08-10.05.2013. Referat/Paper: *Kilka uwag na temat ceramiki attyckiej okresu geometrycznego i zasad jej dekoracji/ A Few Remarks on Attic Geometric Pottery and Its Decoration* (międzynarodowa/international).
- Zagadnienia schematyzacji i geometryzacji w sztuce archaicznej (Schematization and Geometrisation in Ancient Art), 12. spotkanie z cyklu „Estetyka w archeologii” Komisji Metod i Teorii Badań Archeologicznych Komitetu Nauk Pra- i Protohistorycznych PAN, Gdańsk 03-04.10.2014. Referat/Paper: *Przedstawienia na ateńskiej ceramice geometrycznej a problem konceptualizacji i indeksyjności znaczeń/ Pictorial Images in*

the Attic Geometric Pottery and the Problem of Conceptualization and Indexicalization Their Meaning (krajowa/regional).

- Inspiracje i funkcje sztuki pradziejowej i wczesnośredniowiecznej (Inspirationen und Funktion der Ur- und Frühgeschichtlichen Kunst), Biskupin 27-29.06.2016. Referat/Paper: *Attycka ceramika geometryczna z przedstawieniami figuralnymi jako efektywny środek oddziaływania społecznego/ Attic Geometric Pottery with Figurative Images as an Effective Means of Social Impact* (międzynarodowa/international).
- Estetyka jako obszar badań archeologii – 15 lat później (Aesthetics as a Field of Studies of Archaeology), Gdańsk 21-22.11.2016. Referat/Paper: *Starożytny akt kobiecy i jego późniejsze implikacje. Uwagi na marginesie Afrodyty Knidyjskiej/ Ancient Female Nude and Its Subsequent Implications. Remarks on the Cnidian Aphrodite* (krajowa/regional).
- “Building Bridges” – 23rd Annual Meeting of the European Association of Archaeologists 2017 (23. doroczne spotkanie EAA2017), Maastricht 30.08.-03.09.2017. Referat/Paper: *Contemporary Museums of the Classical Art - Bridges of Memory or Temples of the Muses?/ Współczesne muzea sztuki antycznej – mosty pamięci czy świątynie Muz?* (międzynarodowa/international).
- „Meministi?” Pamięć i niepamięć w świecie starożytnym – świat starożytny w pamięci i niepamięci („Meministi?” Memory and Oblivion in the Ancient World), Poznań 20-22.09.2017. Referat/Paper: *O starożytnych i współczesnych działaniach w sferze pamięci na wybranych przykładach rzymskiego kolekcjonerstwa i współczesnych muzeów sztuki antycznej/ On Ancient and Present Use of Memory on Selected Examples of Roman Collecting and Contemporary Art Museums* (krajowa/regional).
- 19th International Congress of Classical Archaeology (AIAC), Kolonia i Bonn 22-26.05.2018. Poster: *Formative Role of Images in Athenian Geometric Pottery/ Formatywna rola przedstawień na ateńskiej ceramice geometrycznej* (międzynarodowa/international).
- „Archeologia. Pamięć. Sztuka” (Archaeology. Memory. Art), Poznań 20-22.03.2019. Referat/Paper: *Współczesne muzea sztuki antycznej – mosty pamięci czy świątynie Muz?/ Contemporary Museums of the Classical Art - Bridges of Memory or Temples of the Muses?* (krajowa/regional).
- „Religia i wierzenia społeczeństw pradziejowych i wczesnego średniowiecza w świetle źródeł archeologicznych i sztuki” (Glauben-Aberglauben und Religion der Ur-und Frühgeschichtlicher Gesellschaften im Lichte der archäologischen Quellen und in der Kunst), Biskupin 30-31.08.2021. Referat/Paper: *Sceny tańca i muzyki na greckiej ceramice geometrycznej i próby ich interpretacji/ Scenes of dance and music on Greek Geometric pottery and attempts to interpret them* (międzynarodowa/international).

Wykłady naukowe gościnne - Guest Lectures

- *Figural Motifs in the Ceramic Vessels Dated to Pre-Roman and Roman Iron Age Originated from European Barbaricum.* Wykład gościnny/Guest Lecture, Humboldt-Universität Berlin, Philosophische Fakultät I, Institut für Geschichtswissenschaften Ur- und Frühgeschichte, 16.02.2000.
- *The main directions of the pre-Roman and Roman Iron Age studies in Poland and Central Europe: historical perspective and nowadays trends.* Wykład w ramach wymiany Socrates-Erasmus/Lecture, Department of Archaeology, Durham University, 26.04.2001.
- *Culture-provinces in Central European realm in the pre-Roman and Roman periods.* Wykład w ramach wymiany Socrates-Erasmus/Lecture, Department of Archaeology, Durham University, 27.04.2001.
- *Ancient World and Barbarians: research on trade routes, imports and exchange system.* Wykład w ramach wymiany Socrates-Erasmus/Lecture, Department of Archaeology, Durham University, 02.05.2001.
- *Some problems of the economic activity of the Barbarian populations in Central Europe: ancient mining and iron metallurgy and wheel-made pottery production.* Wykład w ramach wymiany Socrates-Erasmus/Lecture, Department of Archaeology, Durham University, 03.05.2001.
- *A study of social conditions in the pre-Roman and Roman periods: an attempt at the interpretations of the cemeteries.* Wykład w ramach wymiany Socrates-Erasmus/Lecture, Department of Archaeology, Durham University, 04.05.2001.
- *Pre-Roman and Roman Iron Age Archaeology in Poland and Central Europe.* 3 seminaria przeprowadzone w ramach wymiany Socrates-Erasmus/3 Seminars, Department of Archaeology, Durham University, 02-04.05.2001.

Wykłady popularnonaukowe - Popular Lectures

- *Jadło i uczty w świecie starożytnym (Food and Banquets in the Ancient World).* XI Festiwal Nauki i Sztuki w Poznaniu, Wydział Historyczny UAM, 15.10.2008. Wykład/Lecture: *Starożytni Rzymianie i ich uczty/ Ancient Romans and Their Banquets.*
- *Kultura wczesnej Grecji/ Early Greece.* Wykład dla klasy maturalnej w III LO w Poznaniu/Lecture, 07.04.2009.
- *Wodny świat. Weekend z wodą w Muzeum Archeologicznym w Poznaniu (The World of Water),* Poznań 19-20.06.2010. Wykład/Lecture: *Woda w świecie grecko-rzymskim. Jak starożytni ludzie radzili sobie z zapewnieniem do niej dostępu/ Water in the Greek and Roman World.*
- *Spotkania z antykiem w Muzeum Archeologicznym w Poznaniu (Meeting with Antiquity),* Poznań 09.03.2013. Wykład/Lecture: *Domostwa w świecie greckim i rzymskim oraz sposoby ich użytkowania/ Greek and Roman Houses.*